

УКРАЇНА

(19) UA

(11) 47079

(13) A

(51) 6 B01D11/02

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС

ДО ДЕКЛАРАЦІЙНОГО ПАТЕНТУ
НА ВИНАХІДВИДАЄТЬСЯ ПІД
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ
ВЛАСНИКА
ПАТЕНТУ

(54) ЕКСТРАКТОР

1

2

(21) 2001075055

(22) 17 07 2001

(24) 17 06 2002

(46) 17 06 2002, Бюл. № 6, 2002 р

(72) Платонов Євгеній Костянтинович, Звонарьов
Микола Семенович, Ступа Марина Василівна(73) ВІДКРИТЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
"ХІМТЕКСТИЛЬМАШ"(57) 1 Екстрактор, що містить вертикальний кор-
пус з розміщеними всередині нього перегородками
у вигляді зрізаних конусів, ковпачки, що перекри-вають отвір у перегородках та установлені з
кільцевим зазором відносно них, пристрої для по-
дачі твердого матеріалу, розчинника та виводу
фаз, який відрізняється тим, що ковпачки
розміщені на вертикальному штоці, установленому
на опорах всередині корпусу з можливістю пе-
реміщення вздовж вертикальної осі за допомогою
механізму переміщення2 Екстрактор за п. 1, який відрізняється тим, що
механізм переміщення виконано у вигляді пари
гвинт - гайка

Цей винахід відноситься до хімічної промисло-
вості, більш детально він стосується конструкції
екстракційних апаратів для систем тверде тіло -
рідини і може бути використаний для екстракції
гранул полікапроаміду гарячою водою

Вже відомий екстрактор для вилучення низь-
комолекулярних сполук (НМС) з гранул полікапро-
аміду, що містить вертикальний корпус, пристрої
для завантаження та вивантаження твердого ма-
теріалу, патрубки для введення розчинника та
виводу розчину з низькомолекулярними сполу-
ками, циркуляційні контури, закриті сітками [1]
Недоліком такого екстрактора є те, що він не за-
безпечує рівномірної обробки матеріалу Це ви-
кликано нерівномірним часом перебування часток
матеріалу, що обробляється, по перерізу апарата
Так, частки матеріалу, що обробляється, розмі-
щені біля стінок апарату знаходяться в ньому
більш довгий час, ніж частки, розміщені в центра-
льній його частині Це явище носить назву "при-
стинного" ефекту

Найближчим по технічній суті до запропонова-
ного та усуваючим у певній мірі згаданий недолік є
екстрактор, який містить вертикальний корпус з
розміщеними всередині його перегородками у ви-
гляді усічених конусів, ковпачки, що перекривають
отвір у перегородках та установлені з кільцевим
зазором відносно них, пристрої для подачі твер-
дого матеріалу, розчинника та виводу фаз [2] В
цьому апараті завдяки наявності перегородок та
ковпачків забезпечується досить висока рівномір-
ність матеріалу, що обробляється Але суттєвим

недоліком екстрактора є те, що конструкція не до-
зволяє регулювати його продуктивність Це викли-
кано тим, що ковпачок, який перекриває отвір пе-
регородки, установлено відносно до перегородки з
суворо обчисленим стабільним кінцевим зазором

В основу пропонованого винаходу покладена
задача створення екстрактора, в якому за рахунок
забезпечення переміщення ковпачків відносно
кінцевих перегородок і, тим самим, зміни кільце-
вого зазору між ними, досягається зміна продукти-
вності апарата

Поставлена задача вирішується тим, що у ві-
домому екстракторі, який містить вертикальний
корпус з розміщеними всередині нього перегород-
ками у вигляді усічених конусів, ковпачки, що пе-
рекривають отвір у перегородках та установлені з
кільцевим зазором відносно них, пристрої для по-
дачі твердого матеріалу, розчинника та виводу
фаз, згідно з винаходом, ковпачки розміщені на
вертикальному штоці, установленому на опорах
всередині корпусу з можливістю переміщення
вздовж вертикальної осі з допомогою механізму
переміщення

Механізм переміщення може бути виконаний у
вигляді пари гвинт - гайка

Суттєвими ознаками запропонованого екстра-
ктора спільними з ознаками відомого екстрактора,
тобто які не являють собою у загальному вигляді
новини, являються

- екстрактор,
- вертикальний корпус,
- перегородки у вигляді усічених конусів,

(13) A
(11) 47079
(19) UA

- ковпачки, що перекривають отвір у перегородках та установлені з кільцевим зазором відносно них,

- пристрої для подачі твердого матеріалу, розчинника та виводу

фаз До нових суттєвих ознак винаходу відносяться наступні

- ковпачки, розміщені на вертикальному штоці,

- шток установлений на опорах з можливістю переміщення вздовж вертикальної осі,

- механізм переміщення штока

Суть винаходу міститься в наступному

В підсумку виконаної конструкторської розробки завдяки розміщенню ковпачків на вертикальному штоці, установленому на опорах всередині корпусу екстрактора з можливістю переміщення вздовж вертикальної осі з допомогою механізму переміщення забезпечується можливість зміни розміру зазору між перегородками та ковпачками Таким чином з'явилася можливість зміни продуктивності екстрактора

Суть винаходу ілюструють креслення, на яких зображено

Фіг 1 - загальний вигляд екстрактора (повздовжній переріз),

Фіг 2 - вузол А на Фіг 1 у збільшеному масштабі

Екстрактор містить вертикальний корпус 1, оснащений патрубком 2 для подачі твердого матеріалу (гранул полікапроаміду), патрубком 3 для подачі розчинника (гарячої води), а також патрубком 4 для вивантаження твердого матеріалу, патрубком 5 для випускання розчину (лактамної води)

Всередині корпусу розміщені перегородки 6 у вигляді усечених конусів. Отвори в конічних перегородках перекривають ковпачки 7, змонтовані на вертикальному штоці 8, установленому всередині корпусу екстрактора на опорах 9. Ковпачки 7 установлені на штоці 8 таким чином, що між ними та перегородками 6 утворений кільцевий зазор для переміщення через нього твердого матеріалу та розчинника

Шток 8 виконано з можливістю переміщення вздовж вертикальної осі екстрактора. Переміщення штока 8 здійснюється в опорах 9 з допомо-

гою механізму гвинт - гайка. Для цього використують гвинт 10, оснащений хвостовиком 11, який взаємодіє зі штоком 8.

Механізм переміщення штока 8 може бути виконано також інакше, наприклад, у вигляді підравлічного чи пневматичного двигуна, розміщеного поза корпусом екстрактора.

Екстрактор працює наступним чином.

Рідка фаза - розчин (гаряча вода) подається в апарат через патрубок 3, проходить між тарілками, а також в зазорах між тарілками 6 та ковпачками 7 вгору та виводиться через патрубок 5. Тверда фаза безперервно подається завантажувачем пристроєм (на кресленні не показано) на першу (верхню) перегородку 6 та ковпачок 7. Далі твердий матеріал через кільцевий зазор між перегородкою та ковпачком зсковзує з верхньої тарілки і потрапляє у простір між верхньою тарілкою та тарілкою, розміщеною нижче. Таким чином, переміщуючись по перегородках та ковпачках зверху вниз, твердий матеріал рівномірно розподіляється по перерізу апарата, рухається протиток до розчинника, обробляється розчинником і потрапляє в нижню частину апарата, звідкіль вивантажується через патрубок 4 з допомогою вивантажувача пристрою (не показано).

Рухаючись вниз, твердий матеріал переміщується в кільцевому зазорі між перегородкою 6 і ковпачком 7, причому продуктивність апарата залежить від розміру кільцевого зазору. Для зміни продуктивності апарата здійснюють піднімання або опускання штока 8 з розміщеними на ньому ковпачками 7 з допомогою обертання гвинта 10. Хвостовик гвинта 11 вгвинчується або вигвинчується з штока 8, шток опускається або підіймається. Таким чином змінюються розмір кільцевого зазору між перегородкою та ковпачками, відповідно змінюється продуктивність апарата.

Конструкція апарата дозволяє простими засобами змінювати його продуктивність відповідно з умовами виробництва.

ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1 Авторське свідоцтво СРСР № 209406 по кл. B01D11/06, заявл. 06.04.63, опубл. 26.11.68.

2 Патент США № 342318 по кл. B01D11/02, заявл. 23.03.66, опубл. 02.01.69.

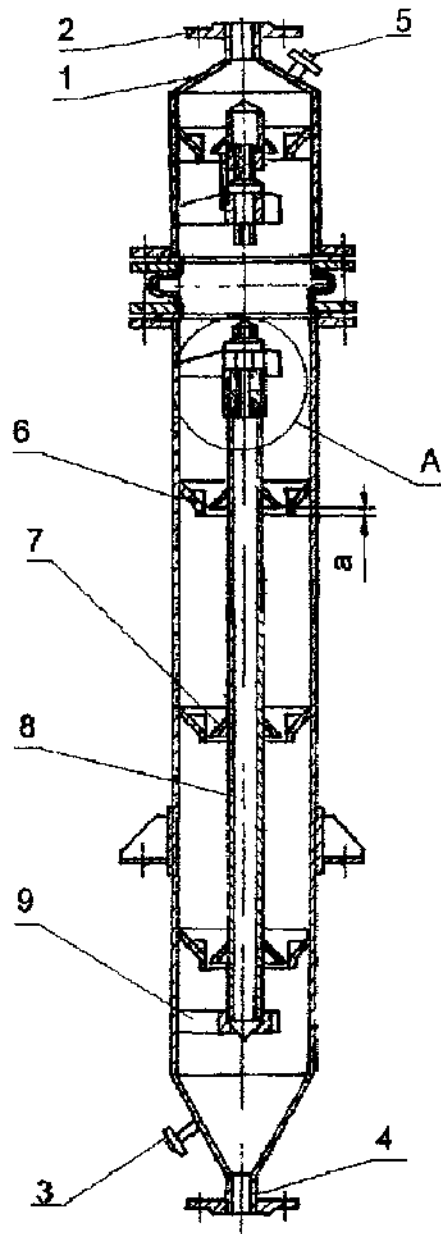
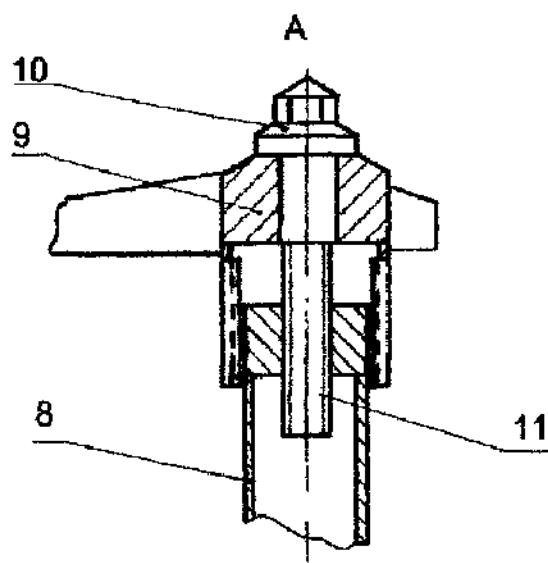

Fig. 1

Fig. 2

ДП «Український інститут промислової власності» (Укрпатент)
вул. Сим'ї Хохлових, 15, м. Київ, 04119, Україна
(044) 456 – 20 – 90

ТОВ «Міжнародний науковий комітет»
вул. Артема, 77, м. Київ, 04050, Україна
(044) 216 – 32 – 71